

Starci na chmelu

ČESKOSLOVENSKÁ „CHMEL SIDE STORY“

Ten příběh, který uvidíte a co tak divně začíná, ten mohlo prožít vaše dítě, ať chce či nechce rodina. Ten může prožít vaše dítě a nikoli jen na chmelu, a když se nad ním zamyslíte, dosáhl svého účelu.

Tímto notoricky známým nápěvkem začíná nejznámější československý muzikál – dnes řazený mezi klasiku domácí kinematografie. *Starci na chmelu* nejsou jen příběhem o prvních láskách na chmelové brigádě, jedná se též o první domácí počín v muzikálovém žánru. Námět vznikl nejprve pro divadelní prkna a jeho filmové ztvárnění znesnadňovala ne zkušenost domácích filmařů s konvencemi muzikálu. *Starci na chmelu* byli kritiky často srovnáváni s *West Side Story* – již v době natáčení si vysloužili přezdívku „Chmel Side Story“. Scenárista Vratislav Blažek se k tomu vyjádřil slovy: „Barrandovská hantýrka měla odjakživa dobře proříznutý jazyk a tolikrát už mě pobavila, že jí to nezalívám. Trvá-li na té přezdívce i po uvedení filmu, beru to dokonce jako poklonu.“¹ Již v období natáčení se koordinovaly tiskové kampaně a na veřejnost se dostaly i záběry z natáčení. Tady ale výjimečnost filmu nekončila – národní podnik Tonak například vyrobil a dal do prodeje brigádnické chmelové kloboučky podobné těm z filmu. „Film zapůsobil i na módu. Starci na chmelu inspirují kloboučnický a vzniká klobouk Stařec, slaměný žirardáček, anebo klobouk Hanka.“² K příležitosti premiéry vydalo nakladatelství Svazu čs. skladatelů album písní z filmu, tedy něco jako novodobý soundtrack. *Starci na chmelu* se tak velmi brzy stali neodmyslitelnou součástí československé popkultury šedesátých let. Při sestavování bonusových materiálů pro DVD *Starců na chmelu* jsme vycházeli

z bohaté tradice pivovarnictví v Československu. Na disku najdete dokumenty zachycující celý proces výroby piva od zasetí ječmene až po načepovaný půllitr (*Dar země*), nebo výukový film o mechanizaci pivovarnického průmyslu (*Moderní výroba piva*). Zcela unikátní vědecký pohled na pivo nabízí krátký snímek *Věda mluví*. Výběrem bonusových filmů jsme se pokusili přiblížit i druhou stránku chmelových brigád – tedy tu bez písní a tanečních čísel.

Kateřina Šardická

STARCI NA CHMELU

Nejslavnější český filmový muzikál z prostředí chmelové brigády, od jehož prvního uvedení uběhlo více než padesát let, sleduje příběh první lásky, jež se střetává s nepochopením spolužáků i vychovatelů. Uvolněná atmosféra poloviny šedesátých let umožnila tvůrcům vyvážit vážnější témata morálky a generačního konfliktu satirickým podtextem. Dějovou linii, proloženou tanečními čísly a písněmi, z nichž se mnohé zapsaly do zlatého fondu české populární hudby, rámuje v roli symbolických průvodců trojice kytaristů a ústřední melodie písně *Milenci v texaskách*. V domácím kontextu žánrově novátorský snímek, natočený v duchu světových muzikálových předloh, u publika uspěl již v době svého uvedení – po premiéře v létě 1964 jej v kinech vidělo na tři miliony diváků. Na širokoúhlém anamorfotickém formátu se čtyřkanalovým magnetickým záznamem zvuku zvláště vynikla taneční čísla v choreografii Josefa Koníčka. Ocenění na domácích soutěžích a festivalech získali nejen režisér Ladislav Rychman a scenárista Vratislav

1 Starci na chmelu. *Film a doba* 10, 1964, č. 11, s. 580–581.

2 Mezi první a poslední klapkou „Starců na chmelu“. *Filmové informace* 15, 1964, č. 31, s. 12–13.

Blažek, ale také autoři hudby (Jiří Bažant, Jiří Malásek a Vratislav Blažek) za funkční využití písní ve filmu.

Československo 1964 • 89 min. • barevný
• širokoúhlý

Režie: Ladislav Rychman • **Scénář:**

Vratislav Blažek, Ladislav Rychman

• **Kamera:** Jan Stallich • **Střih:** Miroslav

Hájek • **Hudba:** Jiří Bažant, Jiří Malásek,

Vlastimil Hála • **Architekt:** Oldřich Bosák

• **Hrají:** Vladimír Pucholt, Ivana Pavlová,

Miloš Zavadil, Irena Kačírková, Josef

Kemr, Libuše Havelková a další.

DIGITÁLNÍ RESTAUROVÁNÍ FILMU *STARCI NA CHMELU*

Záměrem digitálního restaurování filmu *Starci na chmelu* bylo zpřístupnit snímek v podobě co nejdělejšímu stavu, v jakém jej mohli vidět diváci v době jeho premiérového uvedení v roce 1964 v kinech. Tehdy byl film předváděn v obrazovém formátu 1:2,55 a s magnetickou čtyřkanálovou zvukovou stopou.

Ve sbírkách Národního filmového archivu se vedle originálního negativu a duplikačního pozitivu dochovalo i sedm kopií, včetně pěti z období prvního uvedení filmu. Jednou z nich je i unikátní kopie na formátu 1:2,55 s magnetickými stopami. Jako zdrojový materiál pro digitalizaci obrazu byly coby generačně nejstarší, a tudíž fotograficky nejkvalitnější zvoleny originální kamerový negativ na materiálu Agfacolor. Tento materiál se dochoval ve výborném mechanickém a chemickém stavu. Žádné okénko nechybělo a materiál nebyl skoro vůbec poškozen. Jelikož dochovaná kopie s čtyřkanálovou stopou byla mírně smršťená, přepis její zvukové stopy nebyl dostatečně kvalitní, aby mohl pro digitalizaci zvuku posloužit jako hlavní zdroj. Proto byl na základě porovnání pro tento účel zvolen přepis pořízený společností Filmexport

při digitalizaci snímku v roce 2003, tedy v době, kdy kopie byla v lepším technickém stavu. Chybějící části zvukové stopy (kratičké, v délce 1 desetiny sekundy až 5 sekund) byly doplněny z distribuční kopie s monofonní optickou stopou. Pro referenci tonálního podání byla vybrána nejlépe laboratorně zpracovaná dobová kopie na materiálu Orwo, na němž byl film v období svého prvního uvedení distribuován. Na základě provedených testů rozlišení bylo rozhodnuto film skenovat a digitálně restaurovat v rozlišení 4K.

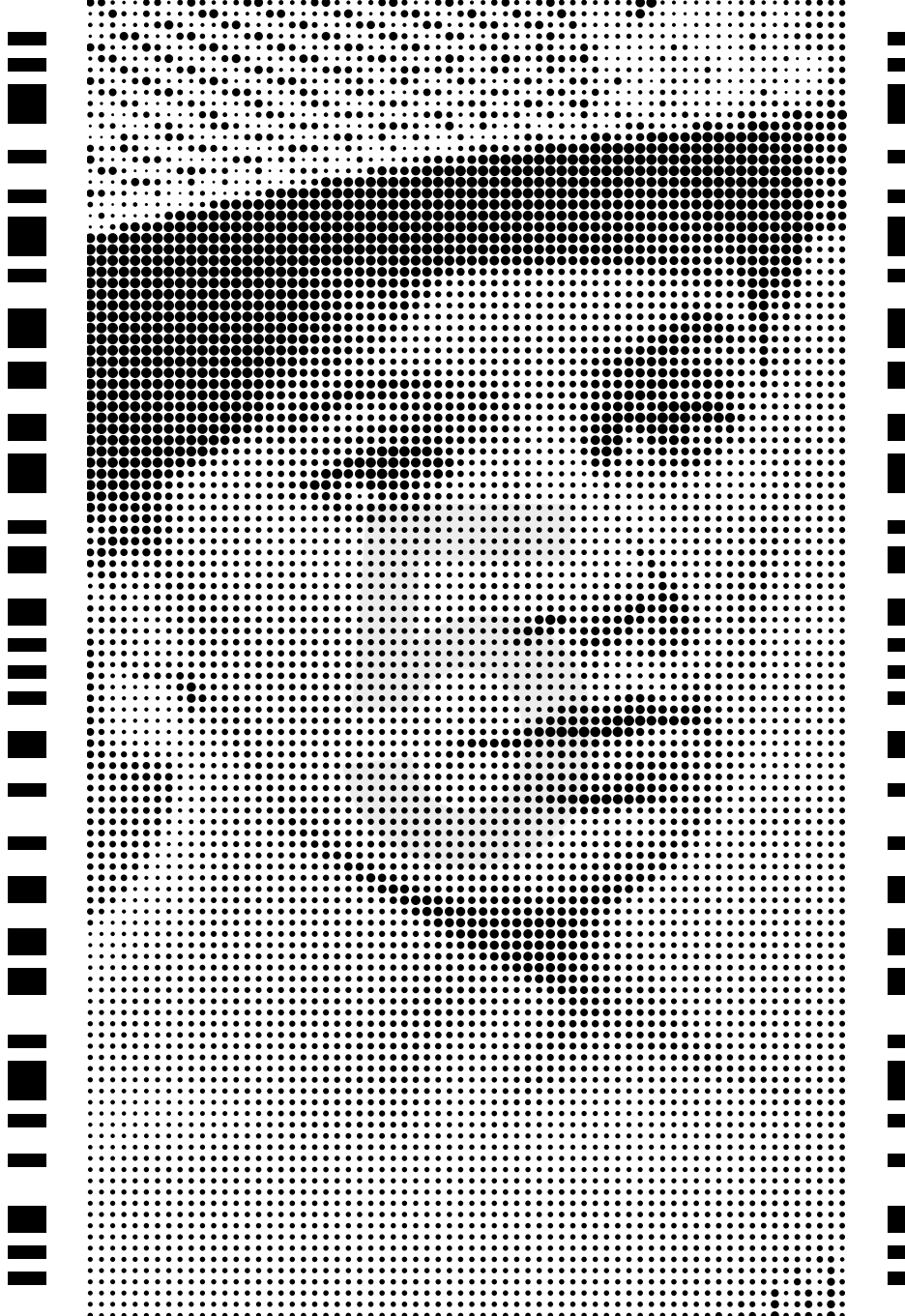
Abychom zpřístupnili film současnému publiku co nejdělejšímu k původní podobě, odstranili jsme známky stárnutí a mechanického opotřebení materiálu, zejména jemné i hlubší rýhy a škrábance po celé délce filmu nebo světlé stopy chemicky nestabilního lepidla. Ponechány zůstaly naopak prvky, které vznikly při natáčení nebo laboratorním zpracování, a jsou tedy dokladem dobových technologií a tvůrčích postupů. Typicky jde o prolínací značky pro promítače vyražené do negativu na konci každého dílu a v omezené míře i prvky, jež jsou důsledkem výroby trikových záběrů laboratorní cestou. Zvukové nedostatky, které vznikly vlivem času, byly digitálně odstraněny. Části vybrané z monofonní optické stopy byly mixované tak, aby byl přechod na čtyřkanálovou stopu pro diváka co nejméně rušivý.

Jeanne Pommeau, filmová restaurátorka

BONUSOVÉ FILMY

Posklizňová úprava chmelu

Film ministerstva zemědělství a vodního a lesního hospodářství hledá odpověď na otázku, jak efektivně nahradit lidskou práci při zpracování chmele – zejména při česání. Dokument je ukázkou účelového průmyslového snímku, jenž má

veřejnost seznámit s nejnovějšími průmyslovými stroji.

Československo 1964 • 12 min. • černobílý
Režie: Josef Šuran • **Kamera:** Jaroslav Blažek • **Střih:** Oldřich Speerger • **Výroba:** KF Praha pro Ministerstvo zemědělství

Dar země

Věděli jste, že v roce 1934 vyrobily československé pivovary 9 500 000 hl piva a vykouply 20 000 vagonů ječmene a 60 000 centů chmele? Středometrážní snímek *Dar země* dokumentuje výrobu piva od zasetí prvního semínka, přes sklizeň, skladování a zpracování chmele, až k plnění a čištění láhví.

Československo 1934 • 44 min. • černobílý
Výroba: Propaga

Tekutý chléb

„Známe všichni dobře ten nápoj příjemně nahořklé chuti připravovaný z darů naší země: chmele a ječmene“ – i takto poeticky se vyjadřují o pivu v reklamním snímku Velkopopovického pivovaru.

Československo 1940 • 11 min. • černobílý
Režie: Josef Vilímek • **Kamera:** Bohumil Kolátor • **Výroba:** Propaga

Sto deset let plzeňských piwowarů

Plzeňské pivovary oslavily sto desáté narozeniny netradičním dokumentem, který kromě historie pivovaru napříč desetiletími a různými vládnoucími režimy zahrnuje také unikátní hrané sekvence.

Československo 1952 • 22 min. • černobílý
Režie: K. Zeman

Hlavní město světa

„Prazdroj není jen pivo, ale je to i prazdroj – zdravý a lidskému organismu prospěšný! Celý svět nám ho závidí,“ hlásá reklamní snímek *Hlavní město*

světa. Velmi rychlý a dynamický, střihově zajímavý dokument o plzeňském pivovaru představuje národního výrobce piva jako chloubu vlasti.

Československo 1937 • 5 min. • černobílý
Režie: Otto Lampel • **Výroba:** Union-Vox

Věda mluví

Stopáží nejkratší, nicméně tematicky nejvýraznější snímek *Věda mluví* umísťuje pivo do prostředí lékařské laboratoře, kde je podrobováno sérii testů. Výsledky vyznívají pro chmelový nápoj více než pozitivně – odborníky je pivo pokládáno za výživný a zdravý prospěšný nápoj, který podporuje trávení.

Československo 1938 • 3 min. • černobílý
Výroba: Propaga

Sto let Měšťanského pivovaru v Plzni

Dokumentární film natočený u příležitosti stoletého výročí pivovaru v Plzni je cennou výpovědí nejen o pivovarnictví, ale také o samotném podniku. Na dobových záběrech se představuje i tehdejší vedení pivovaru.

Československo 1942 • 8 min. • černobílý
Výroba: Mencil

Moderní výroba piva

Krátký výukový film vznikl na objednávku Ministerstva potravinářského průmyslu, aby rozšířil znalosti o moderních a „pokrokových“ postupech ve výrobě piva. Postupy mechanizace a automatizace pivovarnického průmyslu jsou znázorněny pomocí animovaných sekvencí, které usnadňují pochopení relativně složitě látky.

Československo 1964 • 15 min. • černobílý
Režie: Vladimír Voves • **Kamera:** Jiří Červenka • **Střih:** Alice Svobodová • **Výroba:** KF Praha

Film byl digitálně restaurován pod dohledem Národního filmového archivu v budapeštské laboratoři Magyar Filmlabor v roce 2016. Restaurování filmu se uskutečnilo v rámci projektu Digitální restaurování českého filmového dědictví. Projekt se uskutečnil díky grantu z Islandu, Lichtenštejnska a Norska a spolufinancovalo ho Ministerstvo kultury České republiky. Partneři projektu byly Norská národní knihovna a CESNET.

Národní filmový archiv byl založen roku 1943. Vedle klíčové archivní role se NFA zabývá vědeckou a publikační prací, zpřístupňuje filmové dědictví a také hospodář s českými filmy. NFA se stal již v roce 1946 členem Mezinárodní federace filmových archivů (FIAP) a dnes patří k deseti nejstarším a největším filmovým archivům na světě. V současné době NFA pečuje jak o stále rozsáhlejší datová úložiště, tak o tradiční sbírky a fondy, které obsahují více než 150 milionů metrů filmu, 600 tisíc fotografií, 30 tisíc plakátů, 100 tisíc propagačních materiálů, rozsáhlý archiv písemností k dějinám československé a české kinematografie a nabízí také služby největší filmové knihovny v ČR. V posledních letech se významně rozrůstá také sbírka rodinné a amatérské kinematografie. Jakožto významná paměťová instituce NFA slouží veřejnosti, badatelům i filmovým profesionálům a nadále sbírá a dokumentuje současnou českou filmovou tvorbu. Za účelem zpřístupnění filmového dědictví v kinech a na jiných platformách pak NFA své sbírky průběžně digitalizuje a digitálně restauruje. Vedle toho je představuje i prostřednictvím klasických filmových projekcí v pražském kině Ponrepo. Sou-

částí péče o filmové dědictví a jeho zpřístupňování je i vydávání DVD a Blu-ray disků a soustavné doplňování české národní filmografie na www.filmovyprehled.cz. NFA rovněž zastřešuje aktivitu Kanceláře Kreativní Evropa – MEDIA.

Vydavateli tohoto DVD se přes veškeré úsilí a provedení odpovídajícího důsledného vyhledávání nepodařilo zjistit aktuální vykonavatele majetkových autor-
ských práv, resp. dalších práv k předmětům ochrany užitým v rámci následujících audiovizuálních děl umístěných na DVD: *Posklizňová úprava chmelu* (Režisér: Josef Šuran, 1964), *Tekutý chléb* (Režisér: Josef Vilímek, 1940), *Sto deset let plzeňských piwowarů* (Režisér: K. Zeman, 1952), *Hlavní město světa* (Režisér: Otto Lampel, 1937), *Moderní výroba piva* (Režisér: Vladimír Voves, 1964). Vydavatel si z tohoto důvodu dovolu-
je případné vykonavatele těchto práv zdvořile požádat, aby se za účelem jejich dodatečného vyspořádaní přihlásili na adrese: Národní filmový archiv, Malešická 12, 130 00, Praha 3. Děkujeme za pochopení.

Plakát k filmu *Starci na chmelu* © Jiří Rathouský, OOA-S www.oas.cz, 2017

Texty: Kateřina Šardická,
Jeanne Pommeau
Editor DVD: Kateřina Šardická
Překlad: Kevin B. Johnson

Kontakty: nfa@nfa.cz
www.nfa.cz
www.zpetvkinlech.cz

PRVNÍ ČESKÝ
FILMOVÝ MUSICAL

STARCI

NA

CHMELU

REŽIE Ladislav Rychman NABĚTA TEXTY PISNÍ Vratislav Blažek KTERÁKNI, HUDEBNÍ A TANĚČNÍ SCÉNÁŘ Vratislav Blažek a Ladislav Rychman KAMERA zasloužili umělce Jan Stallich hudba Jiří Bažant, Jiří Malásek a Vlastimil Hála HRÁJÍ Vladimír Pucholt, Ivana Pavlová, Miloš Zavadil, Irena Kačírková, Josef Kemr, Libuše Havelková aj.

© ZEMSKÝ ©

rector: Josef Šuran, 1964), *Liquid Bread* (Director: Josef Vilímek, 1940), *One Hundred and Ten Years of the Pilsen Brewery* (Director: K. Zeman, 1952), *Capital of the World* (Director: Otto Lampel, 1937) and *Modern Beer Production* (Director: Vladimír Voves, 1964). For this reason, the Publisher respectfully requests any potential holder of those rights to contact the Publisher at the following address in order to perform supplemental rights clearance: Národní filmový archiv (National Film Archive), Malesčická 12, 130 00, Praha 3, Czech Republic. Thank you for your understanding.

handles the economic management of Czech films. The NFA has been a member of the International Federation of Film Archives (FIAPF) since 1946 and is one of the ten oldest and largest film archives in the world. The NFA currently curates a constantly growing digital collection, as well as traditional collections and resource materials, including over 150 million meters of film, 600,000 photos, 30,000 posters, 100,000 promotional items, and a large collection of documents on the history of Czechoslovakia and Czech cinema. The NFA also maintains the largest film library in the Czech Republic, which provides a range of services. In recent years, the archive's collection of amateur cinematography and home movies has been significantly expanding. As one of the major heritage institutions in the Czech Republic, the NFA serves the general public, as well as researchers and film professionals, while also continuing to collect and document contemporary Czech cinema. As part of its mission to make film heritage widely accessible, the NFA is continuously digitizing and digitally restoring films for cinematic release and other platforms. In addition, it also presents films through traditional screenings at the Fonepop Cinema in Prague. The archive also preserves film heritage and makes it accessible by releasing films on DVD and Blu-ray, as well as continually updating the information about Czech national cinema on www.filmovyprhled.cz. The NFA also hosts and maintains the Czech office of Creative Europe Desk – MEDIA.

Text: Kateřina Šardická, Jeane Pommeau
DVD Editor: Kateřina Šardická
Translation: Kevin B. Johnson
Contacts: nfa@nfa.cz
www.nfa.cz
www.zpetvkinlech.cz

Movie Poster *Starci na chmelu* © Jifi Rathousky, 00A-S www.00as.cz, 2017

Despite its best efforts and a thorough and diligent search process, the Publisher of this DVD failed to ascertain the current holders of copyright and other rights to legally protected material contained in the following audiovisual works on this DVD: *The Processing of Hops* (D-

Modern Beer Production
This short educational film was made to order for the Ministry of the Food Industry as a means of spreading knowledge about modern and “advanced” practices in the production of beer. Advancements in the mechanization and automation of the brewing industry are depicted in animated sequences that make the relatively complicated subject matter easier to understand.
Czechoslovakia 1964 • 15 min. • black and white
Director: Vladimír Voves • **Director of Photography:** Jiří Červenka • **Editor:** Alice Svobodová • **Production:** Kf Praha

The film was digitally restored under the supervision of the National Film Archive in Budapest's Magyar Filmlabor Laboratory in 2016. The restoration was carried out under the auspices of the Digital Restoration of Czech Film Heritage project and was made possible thanks to grants from Iceland, Liechtenstein and Norway, as well as co-financing by the Ministry of Culture of the Czech Republic. The project partners were the Norwegian National Library and CESNET.

The National Film Archive was founded in 1943. In addition to fulfilling its primary function as an archive, the NFA also engages in scholarship and publishing, provides access to film heritage, and

Capital of the World
“Urquell is not just beer, but it's also a wellspring” – healthy and beneficial to vies us because of it.” Such declares the advertising film *Capital of the World*. This very fast and dynamic documentary with a fascinating editing style presents the Pilsen brewery as the pride of the nation.
Czechoslovakia 1937 • 5 min. • black and white
Director: Otto Lampel • **Production:** Union-Vox

Science Speaks
The shortest, albeit most thematically striking film in this release, *Science Speaks* takes beer into the medical laboratory, where it is subjected to a series of tests. The results are more than positive for the hoppy beverage – the experts regard beer as a healthy and nutritious drink that aids digestion.
Czechoslovakia 1938 • 3 min. • black and white
Production: Propaga

One Hundred Years of the Burgher Brewery in Pilsen
This documentary produced on the occasion of the Pilsen brewery's centennial presents a valuable account not only of the brewing industry, but also of the company itself. The historic footage also shows the brewery's leadership at the time.
Czechoslovakia 1942 • 8 min. • black and white
Production: Menci

3 This sentence hinges on wordplay with the beer's name that functions in both Czech and German, but not in English. Both *Urquell* in German and *Pazdrl* in Czech translate as “original source” or “wellspring”, and this latter connotation is invoked in this passage to equate beer's supposed healing properties with mineral springs. Since the beer is known internationally by its German name, *Pilsner Urquell*, the translation here uses the German word.

THE DIGITAL RESTORATION OF THE HOP-PICKERS

lowed the filmmakers to balance out the serious themes of morality and generational conflict with a satirical subtext. The storyline is interspersed with dance numbers and songs, many of which are now considered treasures of Czech pop music and the whole narrative is framed by a trio of guitarists, who serve as symbolic guides, and the main theme song "Lovers in Jeans."

This innovative genre film, which was made in the spirit of other world-famous musicals, was a huge success among domestic audiences right from the very beginning—following its premiere in the summer of 1964 it was seen by three million viewers. The dance numbers choreographed by Josef Konička are particularly stunning thanks to the film's anamorphic widescreen format and four-channel magnetically recorded sound. Domestic competitions and film festivals presented awards not only to director Ladislav Rychman and script-writer Vratislav Blažek, but also to the composers (Jiri Bazant, Jiri Malasek and Vratislav Blažek) for their functional use of songs in the film.

Czechoslovakia 1964 • 89 min. • color • widescreen
Director: Ladislav Rychman • **Screenplay:** Vratislav Blažek, Ladislav Rychman
Director of Photography: Jan Stallich
Editor: Miroslav Hájek • **Music:** Jiri Bazant, Jiri Malasek, Vlastimil Hála
Set Design: Oldřich Bosák • **Starring:** Vladimír Pucholt, Ivana Pavlova, Milos Zavadil, Irena Kacířkova, Josef Kemr, Libuše Havelková, and others.

The goal of the digital restoration of *The Hop-Pickers* was to recreate as closely as possible the viewing experience that the film during its initial theatrical release in 1964. At that time, the film was projected in aspect ratio 2.55:1 and with magnetic four-channel sound.

In addition to the original negative and duplicate positive, the National Film Archive holds in its collection seven additional copies, including five from the period of the film's initial release. One of these is a unique copy in 2.55:1 format with magnetic sound tracks. The oldest and best quality film material was used as the source for the digitization of the image: the original camera negative on Agfacolor stock. This material has survived in excellent mechanical and chemical condition. It is not missing any frames and there are no signs of damage to the film stock. Due to some slight shrinkage that affected the quality of the sound, the extant copy with four-track sound was not suitable for use as the main source for digitization of the tests. It was decided to use for this purpose a copy made during the film's digitization by the Filmexport company in 2003 (when the original print was in better condition). A distribution print with monophonic optical sound was used to replace missing portions of the soundtrack (which were quite short in length, between 1 to 5 seconds and a few tenths of a second). The best preserved copy of the film on Orwo stock (which was used for distribution prints during its initial cinematic run) was selected as a tonal reference. On the basis of resolution tests it was decided to scan and digitally restore the film in 4K resolution.

In order to make the film available to contemporary viewers in a form that most closely resembles the original condition,

all signs of aging and mechanical wear were removed from the image, specific-ly fine and deeper grooves and scratches hectorifiers of beer and purchased 20,000 wagons of barley and 60,000 zentners (3,000,000 kg) of hops? The medium-length feature *Gift of the Earth* documents beer production from the planting of the first seeds; through the technological and creative processes of the day. These include the cue marks for projectionists stamped onto the negatives at the end of each reel and the occasional chemical elements that resulted from the laboratory processing of special effect shots. Audio flaws that had arisen over the course of time were digitally removed. The audio sections taken from the monophonic optical tracks were meticulously mixed in order to make the transition between them and the four-track audio as unintrusive as possible for the viewer.

Jeanne Pommeau, Film Restorer

BONUS FILMS

The Processing of Hops

This film produced by the Ministry of Agriculture, Forestry, and Water Man-

Pilsen Brewery

agement aims to demonstrate how human labor can be effectively eliminated in the field of hops processing, specifically in the harvesting stage. The documentary is a good example of a special-purpose industrial film, which was intended to acquaint the public with the most advanced industrial machines of the day.

Czechoslovakia 1964 • 12 min. • black and white
Director: Josef Šuran • **Director of Photography:** Jaroslav Blažek • **Editor:** Oldřich Speeřer • **Production:** KF Prague for the Ministry of Agriculture

Czechoslovakia 1952 • 22 min. • black and white
Director: K. Zeman

One Hundred and Ten Years of the Pilsen Brewery

The Pilsen brewery marked its one-hundred and tenth anniversary with this non-traditional documentary, which presents the history of the brewery through the changing decades and various political regimes and also includes unique acted sequences.

Czechoslovakia 1940 • 11 min. • black and white
Director: Josef Vilimek • **Director of Photography:** Bohumil Kolátor • **Production:** Propaga

"We are all well acquainted with this pleasantly bitter beverage prepared from the gifts of our Earth: hops and barley. The utterances about beer often drift into the poetic in this advertising film from the Velkopopovice brewery.

Liquid Bread

Czechoslovakia 1934 • 44 min. • black and white
Production: Propaga

Gift of the Earth
Did you know that in 1934 Czechoslovak breweries produced 9,500,000 hectoliters of beer and purchased 20,000 wagons of barley and 60,000 zentners (3,000,000 kg) of hops? The medium-length feature *Gift of the Earth* documents beer production from the planting of the first seeds; through the harvesting, storage, and processing of hops; to the filling and cleaning of bottles.

“HOP SIDE STORY” THE CZECHOSLOVAK

The story, which you are about to see and which begins so strangely, is one that your child could live out, whether you want a family or not. Your child could live out this story and not just among the hops, and if you think about it, then it has achieved its goal.

The most famous Czechoslovak musical, today considered a classic of the domestic cinema, begins with this now notoriously popular song. *The Hop-Pickers* is not just a story about young love among seasonal workers the hop fields, it is also the first Czechoslovak foray into the musical genre. The story was initially developed for the theatrical stage, and its adaptation for the cinema was hampered by the inexperience of domestic filmmakers with the conventions of the musical. Critics often compared *The Hop-Pickers* to *West Side Story*—already in the filming stage it had earned the nickname “Hop Side Story.” Screenwriter Vratislav Blažek responded to this by stating: “The Barrandov jargon has always had a good, sharp tongue, and it has amused me so many times that I can’t bear a grudge against it. If the informal nickname sticks with the film until its premiere, then I will take it as a compliment.”¹ Already in the early production phase there was a coordinated press campaign to promote the film, which released photographs from the set to the public. Further evidence of the film’s uniqueness can be seen in the fact that the national enterprise Tonak manufactured and marketed hops work teams resembling those in the film. “The film also had quite an effect on fashion. *The Hop-Pickers* has inspired film classmates and instructors alike. The relaxed atmosphere of the mid-sixties al-

Kateřina Šardická

THE HOP-PICKERS

More than fifty years have passed since the premiere of this most famous of Czech musicals, which uses the setting of the hop picking summer work brigades to tell the story of a youthful first love that is met with incomprehension by classmates and instructors alike. The

hat-makers, resulting in the creation of the straw hat called the ‘picker’ as well as the ‘Hanka’ hat.”² At the time of film’s premiere, the publisher Svaz čs. skladatelů (The Union of Czechoslovak Composers) released an album of songs from the film, something similar to what is now known as a soundtrack. In this way, *The Hop-Pickers* quickly established itself as an essential part of Czechoslovak pop culture in the 1960s.

In compiling the bonus material for this release of *The Hop-Pickers*, we drew on the rich tradition of beer brewing in Czechoslovakia. The selected films include a documentary that shows the whole beer making process from the planting of barley to the pouring of a pint (*Gift of the Earth*) and an educational film about the mechanization of the brewing industry (*Modern Beer Production*). The short feature *Science Speaks* offers a quite unique, scientific view of beer. With this selection of bonus films, we have tried to illuminate the other side of the hop picking work brigades, i.e. without the song and dance numbers.

1 “The Hop-Pickers,” *Film a doba (Film and the Times)* 10, 1964, no. 11, pp. 580–581.
2 “Mezi prvni a posledni klapkou Starci na chmelu” (Between the First and Last Soundings of the Clapperboard for “The Hop-Pickers.”) *Filmové informace (Film Information)* 15, 1964, no. 31, pp. 12–13.

The Hop-Pickers

